

Семінарське заняття №1
Виробництво простору. «Смерть» місця та «помста» місця
Production of space. “Death of place” and “the revenge of place”

Питання для дискусії:

1. Підходи до розуміння поняття «простір».
2. Чи можна виробляти простори?
3. Чому говорять про «смерть місця»?
4. Місце має значення.

Рекомендована література:

1. Соціальна географія: Підручник / за ред. Л. Немець та К. Мезенцева. Київ: Видавництво «Фенікс», 2019. 304 с.
2. Hubbard Ph., Kitchin R., Valentine G. (eds.). Key Texts in Human Geography. London: SAGE Publications, 2008. 236 p.
3. Smith N. Uneven Development: Nature, Capital and the Production of Space. New York: Basil Blackwell, 1984. 200 pp.
4. Soja E.W. Postmodern Geographies: The Reassertion of Space in Critical Social Theory. New York: Verso, 1989. 266 p.

Семінарське заняття №2
Дифузія культурних інновацій як просторовий процес
Cultural innovation diffusion as a spatial process

Питання для дискусії:

1. Поняття просторової дифузії культурних інновацій.
2. Порівняння «заразної» та ієрархічної дифузії культурних інновацій.
3. Зворотна ієрархічна та стимулююча дифузія культурних інновацій.
4. Природні та соціальні бар'єри просторової дифузії.

Рекомендована література:

1. Horton J., Kraftl P. Cultural Geographies. An Introduction. New York: Routledge, 214. 325 p.
2. Hubbard Ph., Kitchin R., Valentine G. (eds.). Key Texts in Human Geography. London: SAGE Publications, 2008. 236 p.
3. Anderson K., Domosh M., Pile S., Thrift N. (eds.). Handbook of Cultural Geography. London: SAGE Publications, 2002. 580 p.
4. Fellmann J.D., Bjelland M.D., Getis A., Getis J. Human Geography: Landscapes of Human Activities. McGraw Hill Publishers, 2010. 512 p.

Семінарське заняття №3
Географія ексклюзії. Соціальна справедливість та місто

Geographies of exclusion. Social justice and the city

Питання для дискусії:

1. Поняття ексклюзії та інклюдії у містах.
2. Чому виникає соціально-просторова нерівність?
3. Дистрибутивна, процесуальна та інтеракційна соціально-просторова справедливість.
4. Соціально-просторова нерівність у розподілі та використанні зелених публічних просторів міст.

Рекомендована література:

1. Мезенцев К. В., Підгрушний Г. П., Мезенцева Н. І. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність і поляризація: Монографія. Київ: ДП «Прінт Сервіс», 2014. – 132 с.
2. Соціальна географія: Підручник / за ред. Л. Нємець та К. Мезенцева. Київ: Видавництво «Фенікс», 2019. 304 с.
3. Smith N. Uneven Development: Nature, Capital and the Production of Space. New York: Basil Blackwell, 1984. 200 pp.
4. Kabisch N., Haase D. (2014). Green justice or just green? Provision of urban green spaces in Berlin, Germany. *Landscape and Urban Planning*, 122, 129-139.
5. Xu C., Haase D., Pribadi D.O., Pauleit S. (2018). Spatial variation of green space equity and its relation with urban dynamics: A case study in the region of Munich. *Ecological Indicators*, 93, 512-523.
6. Low S. (2013). Public space and diversity: Distributive, procedural and interactional justice for parks. In G. Young, & D. Stevenson (eds.). *The Ashgate research companion to planning and culture*. Surrey: Ashgate Publishing. pp. 295-310.
7. Dai D. (2011). Racial/ethnic and socioeconomic disparities in urban green space accessibility: Where to intervene? *Landscape and Urban Planning*, 102(4), 234-244.

Семінарське заняття №4

Урбаністичне питання та планетарна урбанізація The urban question and planetary urbanization

Питання для дискусії:

1. «Урбаністичне питання»: як оцінити масштаби урбанізації?
2. Поняття планетарної урбанізації.
3. Хвилі урбогенезу.
4. Про що можуть «розповісти» міста з-за меж Глобальної Півночі?

Рекомендована література:

1. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін : монографія / за ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. Київ: Видавництво «Фенікс», 2017. 438 с.

2. Brenner N., Schmid Ch. Planetary urbanization. In: Gandy M. (ed.). *Urban Constellations*. Berlin: Jovis, 2012, P.10-13.
3. Hall T. *Urban Geography*. London: Routledge, 2006. 198 p.
4. Robinson J. Thinking cities through elsewhere: Comparative tactics for a more global urban studies. *Progress in Human Geography*, 2015, Vol. 40(1). P. 3-29.

Семінарське заняття №5

Мутація джентрифікації. Джентрифікація нового будівництва The mutation of gentrification. Newbuild gentrification

Питання для дискусії:

1. Що означає «третя хвиля» джентрифікації?
2. Головні напрями «мутації» та «дозрівання» джентрифікації.
3. Джентрифікація через нове будівництво.
4. Феноменологічний дисплейсмент.

Рекомендована література:

1. Knox P., Pinch S. *Urban Social Geography*. London: Pearson, 2010. 373 p.
2. Lees L. The geography of gentrification: Thinking through comparative urbanism. *Progress in Human Geography*, 2011, Vol.36(2). P. 155-171.
3. Lees L., Shin H.B., López-Morales E. *Planetary Gentrification*. Wiley, 2016. 248 p.
4. Lees L., Slater T., Wyly E. *Gentrification*. New York: Routledge, 2008. 344 p.
5. Mezentsev, K., Gentile, M., Mezentseva, N. and Stebletska, Yu. An island of civilization in a sea of delay? Indifference and fragmentation along the rugged shorelines of Kiev's newbuild archipelago. *Journal of Urban Affairs*. 2019. Vol. 41(5). P. 654-678.

Семінарське заняття №6

Розділені міста vs міста на ліній геополітичного розлому Divided cities vs fault-line cities

Питання для дискусії:

1. Чому виникають розділені міста?
2. Поняття міст на лінії геополітичного розлому.
3. Сучасні напрями міської геополітики.
4. Війна та місто: урбіцид.

Рекомендована література:

1. Fregonese S. *Urban Geopolitics 8 Years on. Hybrid Sovereignties, the Everyday, and Geographies of Peace*. *Geography Compass*, 2012, Vol.6 (5), pp. 290–303.
2. Fregonese S. *War and the city. Urban geopolitics in Lebanon*. I.B. Tauris, 2019.

3. Gentile M. Geopolitical fault-line cities in the world of divided cities. *Political Geography*, 2019, Vol. 71, pp. 126-138.
4. Rokem J., Fregonese S., Ramadan A., et al. Interventions in urban geopolitics. *Political Geography*, 2017. Vol. 61. P. 253-262.

Публічна лекція К.Мезенцева «Міста. Повсякденне життя. Міська геополітика»
<https://www.youtube.com/watch?v=Y55UDhR1H7E>